

Rav Kook's *Shema*

10

2

15. Tzni'ut (Modesty)

24

מדת הצניעות גורמת טובות רבות בעולם, ומתוך כך היא זוכה לדחות מפניה דברים שהיו טובים מצד עצמם, אבל כיון שמפני יצר האדם וכחו החלש גרמו לפרץ במדת הצניעות, שהיא קיומו של העולם הרוחני והחמרי.

1.

The attribute of modesty holds great importance in the world, often superseding other virtues that are inherently good.⁴⁰⁸ Due to human nature and its inclinations, individuals frequently stumble when it comes to matters of modesty, which form the foundation of both the spiritual and physical realms.⁴⁰⁹

מדת האהבה והידידות, בכל הסימנים והדבורים הנוחים, הנה ראוי להיות שנה בין המינים, אבל מפני יקרת ערך הצניעות נדחית מדת דרך - ארך ממקומה עד שלא לשאל בשלום אשה.

While love and friendship should ideally be expressed equally between genders, the value of modesty often necessitates setting boundaries that prioritize propriety over common courtesy, as seen in the prohibition against sending regards to women.⁴¹⁰

הצנוע מכיר כי לא מפני שנאה על המין הוא מתרחק ועושה גדרים כי-אם מפני התכלית הכללית הנה.

A modest individual understands that such boundaries are not rooted in misogyny but rather in the goal of upholding propriety.⁴¹¹

דגמתם של דברים אנו מוצאים בדעות, התרחקות הראויה וכמעט מטבעת שלא לתור אחר מחשבות הפרחיות את המעמד המוסרי, לפעמים נראה שדוחקים את חפץ הדעת, אבל מי שמכיר התכלית בין את יקר ערך ההגבלה, ויקבל אותה באהבה.

Similarly, in matters of thought, certain considerations are deemed appropriate to maintain ethical conduct, even if it may appear restrictive. Those who grasp the underlying purpose of these boundaries will accept them with understanding and appreciation.⁴¹²

Consider also the halachic prohibition (*Kiddushin* 70a) of a man sending personal greetings to a woman. This halachah is ruled by the *Shulchan Aruch*, apparently in its strictest presentation:

534 Reclaiming Dignity

R'Manning

אין שואלים בשלום אשה כלל אפילו ע"י שליח, ואפי' ע"י בעלה אסור לשלוח לה דברי שלומים. אבל מותר לשאול לבעלה איך שלומה. שולחן ערוך אבן העזר הלכות אישות סימן כא סעיף ו

One may not ask after the wellbeing of a woman at all, even through a messenger, and it is prohibited to send her good wishes, even through her husband. But it is permitted to ask her husband how she is.

1)

How does this halachah apply in contemporary society? The *Aruch Hashulchan* explains that the reason for the prohibition was the concern that, through the exchange of greetings,⁴² the man could develop an inappropriate closeness with this married woman.⁴³ On that basis, he clarifies that there was never any halachic concern with a simple "good morning," but only with a message that communicates close and personal feelings, "*kiruv daat ve'ahavah*." He also understands that there was never a general halachic prohibition of men and women speaking to each other; indeed the principles of *derech erez* often require polite interactions. He concludes with the principle of the *Ritva* that we saw above—that in these types of situations, everything depends on the honest intentions of the individuals, and their ability to interact without creating an inappropriate overtone or giving rise to improper sexual thoughts.

—

ה'תש"א חשוון 141A

ואמר מר גדול שלום שבין איש

לאשתו שהרי אמרה תורה שמו של הקב"ה שנכתב בקדושה ימחה על המים

Master said: Great is peace between a man and his wife, as the Torah said that the name of the Holy One, Blessed be He, which is written in sanctity, shall be erased on the waters as part of the ritual of a woman suspected by her husband of adultery (see Numbers 5:23) in order to clear her from suspicion and restore peace

—

מסכת סוטה

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי בְגֵדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָחֲנוּ עַל־צִיצִית הַכֶּנֶף פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וְרִאִיתֶם אוֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אֶת־רֵי לְבַבְכֶם וְאֶת־רֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֲתֶם וְגַם אֶת־רֵי לְמַעַן תִּזְכְּרוּ

הגות
גמרא
פרשת

1) פרשת ציצית מפני מה קבעוה?

The Gemara continues: Why was the portion of ritual fringes⁸ established as part of the recitation of *Shema* when its content is unrelated to that of the preceding portions?⁹

אמר רבי יהודה בר חביבא: מפני שיש בה חמשה דברים: מצות ציצית, וציאת מצרים, עול מצות, ודעת מינים, הרהור עבירה, והרהור עבודה זרה.

Rabbi Yehuda bar Haviiva said: The portion of ritual fringes was added because it includes five elements⁸ including the primary reason for its inclusion, the exodus from Egypt (*Melo HaRo'im*): The mitzva of ritual fringes, mention of the exodus from Egypt, the acceptance of the yoke of mitzvot, admonition against the opinions of the heretics, admonition against thoughts of the transgressions of licentiousness, and admonition against thoughts of idolatry.

בשלמא הני תלת - מפרשין: עול מצות - דכתיב: 'זראתם אתו וזכרתם את כל מצות ה', ציצית - דכתיב: 'ועשו להם ציצית וגו'', וציאת מצרים - דכתיב: 'אשר הוצאתי וגו'', אלא דעת מינים, הרהור עבירה, הרהור עבודה זרה מנלן?

The Gemara clarifies: Granted, these three are mentioned explicitly: The yoke of mitzvot is mentioned in the portion of ritual fringes, as it is written: "And you shall look upon them and remember all the mitzvot of the Lord and you shall do them" (Numbers 15:39). Ritual fringes are mentioned explicitly, as it is written: "And they will make for themselves ritual fringes" (Numbers 15:38). The exodus from Egypt is also mentioned explicitly, as it is written: "I am the Lord, your God, who took you out from the Land of Egypt" (Numbers 15:41). But where do we derive the other elements mentioned above: Admonition against the opinions of the heretics, admonition against thoughts of transgressions of licentiousness, and admonition against thoughts of idolatry?

דתניא: 'אתרי לבבכם' - זו מינות, וכן הוא אומר 'אמר נבל בלבו אין אלהים', 'אתרי עיניכם' - זה הרהור עבירה, שנאמר: 'ויאמר שמשון אל אביו אותה קח לי כי היא ישרה בעיני', 'אתם זונים' - זה הרהור עבודה זרה, וכן הוא אומר: 'זיונו אתרי הבעלים'.

In response, the Gemara cites a *baraita* where these elements were derived from allusions in the verse, "You shall stray neither after your hearts nor after your eyes, after which you would lust" (Numbers 15:39). As it was taught: "After your hearts" refers to following opinions of heresy that may arise in one's heart. The Gemara offers a proof, as it is stated: "The fool said in his heart: 'There is no God'; they have been corrupt, they have acted abominably; there is none who does good" (Psalms 14:1). The phrase: "After your eyes," in this verse refers to following thoughts of transgressions of licentiousness, that a person might see and desire, as it is stated: "And Samson said to his father, 'That one take for me, for she is upright in my eyes'" (Judges 14:3). The passage: "You shall stray after" refers to promiscuity, which in the parlance of the prophets is a metaphor for idol worship, as it is stated: "The children of Israel again went astray after the Be'alim" (Judges 8:33).

פועלות באדם, תחת שהיו פועלות אל תכלית טובה, יעלו בתהו ויפעלו פעולתן בלא תכלית כ"א לפי התעוררות הכוחות החמריים, שאין להם מצד הרגשתם תעודה, כ"א נעימות החוש של שעה.

עין אי"ה

א. אר"י בן קרחו, למה קדמה פרשת שמע לוה"י אם שמוע, אלא כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחילה ואח"כ יקבל עליו עול מצות. כבר העירו המפרשים, שא"צ טעם למה קדמה פרשת שמע לוה"י אם שמוע, שהרי קדמה בתורה. אלא שהי נראה לפי סידור הטבעי להקדים "והי אם שמוע", שתכלית הכונה מ"שמע" היא להגיע אל שלמות הכרת ד', ובוה פשוט שאינו יכול לבא אם לא ירגיל עצמו תחילה במצות, המיישרות דרכיו של אדם ומטהרות מדותיו ודעותיו, א"כ הי ראוי "שמע" להתאחר אחר "והי אם שמוע". אך כ"ז הוא רק לענין שלמות ההכרה, אבל דבר השהו לכל נפש הוא להקדים קבלת עול מלכות שמים, מצד האמונה והקבלה של מורשה קהלת יעקב, זה יכול להיות, גם מחויב להיות, קודם לקבלת עול מצות.

3)

Ein Ayah: Man's *shleimut* (completeness) depends on his having a serious intellectual goal that guides his direction and actions in life. This lofty intellectual purpose is included in what the holy Rabbis said: "All of your actions should be for the sake of Heaven" (*Avot* 2:12). The Rambam noted that the philosophers wrote entire books about the question of purpose but did not complete the task, whereas the Rabbis were able to capture all in the above short statement.

When a person has an intellectual goal, the emotions of his heart and his aspirations will also follow along this important path, and he will arrange all of his actions for this great purpose. Then the person will be complete in all elements: his intellect, his emotions, and his actions; they will all proceed in straightness toward the goal of human *shleimut*.

However, there is also the side of failure. When one loses his way and his intellect is uprooted from its main goal, then his soul's emotions will work upon him. Instead of working toward a good goal, they will go to waste and will bring him to perform actions that are pointless but follow the urgings of his physical side, which are based only on that which is pleasant to the senses at the moment.